

Zaterdag 20 januari 1917 – ochtendeditie

Uit Havre.

Havre, 19 januari. De commissie van hervormingen is heden onder leiding van de minister van binnenlandse zaken bijeengekomen om de steun aan invaliden voor de duur van de oorlog vast te stellen en hun bestaan te verzekeren. Een wetsontwerp dienaangaande is op til.

Het Scheldevraagstuk.

Londen, 19 januari. In New Europe heeft een zekere Pierre Maes een artikel geschreven over "België en het Scheldevraagstuk". Daarin komt voor:

"In de eerste plaats moet België, dat een zo bijzondere aardrijkskundige en economische positie in Europa inneemt, gewaarborgd worden, dat het eens en voor altijd wordt bevrijd van enige oude servituten, die maar al te lang zijn bewegingsvrijheid hebben belemmerd.

België heeft vooral goede natuurlijke grenzen nodig, die zijn verdedigingspositie beveiligen. Het moet stellig de volstrekte en formele medesoevereiniteit krijgen over de Westerschelde, waardoor Antwerpen het voornaamste bolwerk en de natuurlijke spil van het kleine koninkrijk kan worden."

De schrijver geeft dan een geschiedkundig overzicht om aan te tonen, dat Nederland nooit de volkomen soevereiniteit over de Schelde bezat.

Tal van oplossingen van dit vraagstuk zijn reeds onder de ogen gezien; het zou voorbarig zijn, zich thans reeds ten gunste van een daarvan uit te laten.

De beste oplossing zou wellicht zijn om aan België, door middel van een billijke vergoeding, vast te stellen bij minnelijke schikking, het bezit van Zeeland, Vlaanderen (waarschijnlijk is bedoeld Zeeuws Vlaanderen) te verzekeren, of het deel ervan dat aan de Belgische kust grenst.

“Deze oplossing is onlangs opgeworpen door een onzijdig blad, de Gazette de Lausanne.”

Dit blad heeft ook opmerkingen van een Nederlands correspondent openbaar gemaakt, welke correspondent, te oordelen naar hetgeen men uit zijn opmerkingen weergeeft, een buitengewoon slecht geschiedkundige is.

De wegvoering van Belgen.

Havre, 19 januari. Kardinaal Gasparri heeft aan kardinaal Mercier medegedeeld dat de Heilige Stoel groot belang stelt in het lot der Belgische bevolking. De paus heeft te haren gunste een verzoeken tot de Duitse regering gericht en zal alles doen om aan de deportaties een einde te maken en de reeds gedeporteerden naar België te laten terugkeren.

Zaterdag 20 januari 1917 – avondeditie

Berlijn, 20 januari. Officieel: Bij Wijschate werden vannacht aanvallende Engelse patrouilles afgeslagen.

De deportaties in België.

Havre, 20 januari. Er zijn nieuwe bijzonderheden bekend geworden omtrent de manier, waarop de Duitsers bij de deportaties te Gent te werk zijn gegaan. Arbeiders, burgers, werkloos of niet, werden er volgens de politielijsten in de loodsen van de spinnerij La Gantoise opgeroepen. Zij die er niet vrijwillig verschenen, werden er door Duitse soldaten met stoten en duwen heen gedreven als vee. In vrachtauto's werden ze vervolgens naar het concentratiepunt gebracht. De mannen worden er gedurende twee of drie dagen gehouden. Hartbrekende tonelen hadden er gedurende die gevangenschap in de loodsen plaats, daar vrouwen en kinderen kwamen weeklagen rond de fabriek, waar de gedeporteerden opgesloten werden gehouden. Hier werd dezen het voorstel gedaan, een contract voor vertrek naar Duitsland te tekenen, waarbij hun een loon van drie tot vier mark werd toegezegd. Bijna allen weigerden, en werden naar het Franse front gestuurd. Velen moesten geheel uitgeput teruggebracht worden. Zieken hebben het verhaal van hun kwellingen verhaald. De Duitsers stelden alles in het werk, nu eens door beloften, dan weer door slechte behandeling, om er de Belgen toe te brengen, een contract, om in Duitsland te werken, te ondertekenen. Enkelen van die ongelukkigen hebben, gedreven door honger en angst, tenslotte toegegeven.